



Enegarren industria enpresaren itxiera



**ENDIKA ALABORT
AMUNDARAIN**
EKONOMIALARIA

Urdulizek XX. mendean industria-
lizazio sakona jasan zuen, eta
Euskal Herriko herri askotan
gertatu den bezala, herri itxura erabat
eraldatu zuen: herri berria eraiki zen,
industria gune nagusiaren ondoan, eta
baserri herria txiki utzi zen. 1944. ur-
tean Bizkaiko Babcock & Wilcox en-
presa handiaren lehiakidea izango zen
Mecánica de la Peña S.A. sortu zen.

Enpresa horren ibilbidea industria
sektoreko askoren antzekoa izan da:
garai fordistako loraldia, hazkundera
eta nazioarteko hedapena; 1980ko
hamarkadan krisia eta lehenengo or-
daintza etendura 1986. urtean. Ordu-
tik aurrera, bazkide berrien bilaketa,
Tubacexekin porrot egindako bate-
ratzea eta nazioarteko enpresa bati,
Kvaerner-i, saltzea. Bidean, aktibo ba-
liotsuenak ere saldu zituen, hala nola
Mecaner automozioko matritzegintza,
Fiat-en osagaien dibisioari. 1999. ur-
tean Mecánica de la Peña enpresak
beste ordaintzen etendura bat egin
zuen, eta bere lekuan Fiat enpresaren
menpean zegoen Mecanerrek jarraitu
zuen lanean, lanpostuak erdira mu-
rriztuta. Jabeen fusioak zirela eta, gaur
egun arte Stellantis taldearen menpe-
koa da. Udaren bukaeran, multinazio-
nalak publikoki adierazi du Urdulizko
lantegia itxiko duela eta 148 langile
kaleratu. Bide luzea, bihurtune an-
itzekoa, eta oraindik azken orria idatzi
barik daukana.

Ez dugu gure
lurraldeko industria-
sarearen etorkizuna
multinazionalen esku
utzi behar, merkatua
edo produktibitatea
aitzakiatzat hartuta

Estrategia zaharrak erabiltzen ari
dira itxiera oso merkea lortzeko. Mul-
tinazionalaren egoitzan lantegi (edo
eskumeneko enpresa) batean gehiago
ez inbertitzea adosten da. Teknologia
eta makineria zaharkituz doa, lehia-
kortasuna galduz. Gero, lan karga bes-
te filial edo lantokietara birbideratzen
da, eta arazo ekonomiko artifizialak
sortarazi. Itxiera iruzurtiak egiteko
hamaika bide daude, baina sarritan,
prozesu horien bitartez, langileak etsi-
pena eramaten dituzte, kaleratzeak
oso merke ordainduta. Urteak darama-
tzagu murgilduta desindustrializazio
prozesu sakon batean.

Itxiera horiei aurre egiteko, ezin-
bestekoa da langileen antolakuntza,
sindikalismo proaktibo baten bitar-
te, helburua lan baldintzak hobetzea
duena, bai, baina, horrez gain, langile
kontrola buruan duena, finkatuta da-

goen lurraldeari lotuta. Aldeak alde,
Argentinako Enpresa Berreskuratuen
Mugimendua burura datorkit, batez
ere lantegi horien kasuan, auzo eta he-
rriekiko egiten zuten lana azpimarra-
tzekoa baita. Hori izan baitzen enpresa
okupatu horien biziraupenaren gakoa.

Bestetik, sarritan aipatzen dira 4.0
Industria eta antzekoak, baina langi-
leentzat errealitatea da gure lurraldean
daukagun industria sarea gero eta ahu-
lagoa dela. Irabaziak mugagabe han-
ditzea da kapitalismoaren oinarritzko
legea. Horri gehitu beharko genioke
autogintza sektorean enpresa askoren
etorkizunaren inguruan itzal iluna za-
baldu dela. Orain arte hartutako bidea
jarraitzekotan, ordainean, enpresa in-
dustrialen jario itxiera, kaleratzeak eta
desindustrializazioa izango dugu. Ho-
rren aurrean, bilatu behar duguna da
industria pisua nola mantendu; auto-
gestioaren bidez langileek protagonis-
moa berreskuratuta eta erronka ekolo-
gikoei aurre egiteko gai den industria
sarea bultzatuta, irtenbide teknokra-
tikoak gaindituz eta pairatzen dugun
eredu kapitalista alde batera utziz.

Mecaner enpresaren etorkizuna ezin
dugu Stellantis multinazionalaren esku
utzi. Ez dugu gure lurraldeko industria-
sarearen etorkizuna multinazionalen
esku utzi behar, merkatua edo produk-
tibilitatea aitzakiatzat hartuta; izan ere,
aski ezaguna denez, aitzakia horiek beti
izaten dute tranpa. ●